

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

"Təsdiq edirəm"
Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları
üzrə prorektor vəzifəsini icra edən
 dos.Z.I.Məmmədov
07 fevral 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050409 Mühəsibat, 050406 Maliyyə.

Fakultə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə

Kodu: IPF B-21

Tədris ili: II (2024-2025), semestr: IV

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 30 saat (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 3

Auditoriya N:

II Müəllim haqqında məlumat

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Sədi İsmayılov t.ü.f.d. dos.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı :

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III Əsas ədəbiyyat:

- H.N.Ocaqov Mülki müdafiə"
- "Mülki müdafiə Dərslik"

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov "Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi"

IV Perekvizitlər: Çağırışa qədərki hazırlıq, Kimya, Fizika

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığının təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal qəzaları nəticəsində yaranmış zədələnmə ocaqlarında xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlərin təşkili və keçirilməsinin əsasları, əhəlinin mühavizəsinin, habelə xalq təsərrüfatının obyektlərinin işinin sabitliyinin yüksəldilməsi üsullarının tələbələrə öyrədilməsidir

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cu il tarixi qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu

haldə tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrə biliyi 100 ballıq sistemdə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə smestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Smestr ərzində toplanan 50 bal aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollektivinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarı nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- Tələbə keçirilmiş materialları dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunu məntiqi tam açə bilər.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür lakin, nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var lakin fikrini əsaslandırə bilmir.
- 1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- Cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladıqı bal 17 baldan az olmamalıdır. Əks halda tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bal əlavə olunmur

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqə-ərki ballar əsasında)

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə -15 saat, seminar – 15 saat. Cəmi-30

№	Keçirilən mövzuların adı və məzmunu	Mühazirə	Seminar	Tarix
---	-------------------------------------	----------	---------	-------

1	Mülki müdafiənin yaranma tarixi ,vəzifələri,təşkil və ona rəhbərlik Plan: 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi 2.Mülki müdafiənin vəzifələri 3.Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik	2	2	
2	Fövqəladə hallar və onların təsnifatı Plan: 1.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri 2.Sülh mənşəli fəvqəladə hallar 3.Təbii xarakterli fəvqəladə hallar 4.Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar 5.Sosial- siyasi və ekoloji xarakterli fəvqəladə hallar 6.Hərb mənşəli fəvqəladə hallar	2	2	
3	Kütləvi qırğın silahları Plan: 1.Kütləvi qırğın silahların növləri 2.Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı. 3.Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri 4.Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli. 5.Bioloji silahın zədələyici təsiri. 6.Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması. Observasiya və karantin. 7.Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması 8.Əhalinin sanitariya təmizlənməsi.	2	2	
4	Əhalinin mühafizəsinin əsas prinsipləri və üsulları Plan: 1.Mühafizənin əsas prinsipləri 2.Fövqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər 3.Qəza-xilasətmə və digər təxirəsalınmaz işlər 4.Xilasətmə zamanı görülməli işlərvəgörülən işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.	2	2	
5	Kollektiv mühafizə qurğuları və istifadə qaydaları Plan: 1.Kollektiv mühafizə qurğuların təyinatı 2.Sığınacaqların konstruksiyası 3.Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası 4.Sadə daldalanacaqların konstruksiyası	2	2	

qələdə hallar zamanı i
 .I. Tələbələr fənn haqqında
 XIV. I-Kolloqvi
 1.Mülki müdafiənin
 2.Mülki müdafiənin
 3.Fənn

6	Fərdi mühafizə vasitələri və əhəlinin köçürülməsi Plan: 1.Fərdi mühafizə vasitələrin növləri 2.Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri 3.Dəri səthinin mühafizə vasitələri 4.Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti 5.Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili 6.Köçürmənin üsulları	2	2	
7	Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı və mülki müdafiə dəstələrin fəaliyyəti Plan: 1.Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı 2.Mülki müdafiə dəstələrin növləri 3.Hərbiləşdirilməmiş dəstələrin yaradılması. 4.Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrin fəaliyyəti	2	2	
8	Fövqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardım Plan: 1.İlk tibbi yardımın növləri 2.Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım 3.Yara və yanıq zamanı ilk tibbi yardım 4.Sınıq,çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım 5.Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım 6.Boğulma zamanı ilk tibbi yardım 7.Fərdi tibbi mühafizə vasitələrin növləri 8.İlk tibbi dəsti (aptekçə)	1	1	
Cəmi		30		

XI.Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar: Ehtimal olunan fəlakət barədə əhəlinin xəbərdarlıq edilməsinin təşkilini , əhəlinin fəvqəladə hallarda mübarizəyə və mühafizəyə hazırlanmasını, FH nəticələrinin aradan qaldırılması işlərinin təşkilini, qəza-xilasetmə tədbirlərinin həyata keçirməyini

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri.

- Mülki müdafiənin inkişaf tarixini öyrənmək.
- Mülki müdafiənin vəzifələrini öyrənmək.
- Fövqəladə halların miqyasına görə növlərini öyrənmək.
- Fövqəladə halların mənşəyinə görə növlərini öyrənmək.
- Kütləvi qırğın silahların zədələyici təsirini öyrənmək.
- Kollektiv mühafizə qurğularının konstruksiyalarını öyrənmək.
- Fərdi mühafizə vasitələrinin növlərini öyrənmək.
- Mülki müdafiə qüvvələrinin təyinatını öyrənmək.

Fövqəladə hallar zamanı ilk tibbi yardımı öyrənmək.
XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. I-Kolloqviyum sualları.

- 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
- 2.Mülki müdafiənin vəzifələri və məqsədi.
- 3.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri.
- 4.Sülh mənşəli fəvqəladə hallar.
- 5.Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
- 6.Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
- 7.Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
- 8.Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri.
- 9.Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
- 10.Zəhərlənmənin nəticələrinin aradan qaldırılması.

II-Kolloqviyum sualları

- 1.Mühafizənin əsas prinsipləri .
- 2.Qəza xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlər.
- 3.Sığınacaqların konstruksiyaları .
- 4.Radiasiya əleyhinə daldanacağın və Sadə daldalanacağın konstruksiyaları
- 5.Tənəffüs üzvlərinin mühafizə vasitələri.
- 6.Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
- 7.Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti.
- 3.Köçürmənin planlaşdırılması,təşkili və üsulları .
- 1).Mülki müdafiə dəstələrinin fəaliyyəti.
- 0.Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrinin fəaliyyəti.

XV. İmtahan sualları

I-blok

- 1.Mülki müdafiənin yaranma tarixi.
- 2.Mülki müdafiənin vəzifələri və məqsədi.
- 3.Mülki müdafiənin təşkil edilmə prinsipi və ona rəhbərlik
- 4.Fövqəladə halların miqyasına görə növləri
- 5.Sülh dövründə fəvqəladə hallar
- 6.Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar.
- 7.Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
- 8.Sosial –siyasi və ekoloji xarakterli fəvqəladə hallar.

II-blok

- 9.Nüvə silahı və onun zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
- 10.Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri.
- 11.Zəhərləyici maddələri toksikoloji cədvəli.
- 12.Bioloji silah və onun zədələyici təsiri.
- 13.Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması.Observasiya və karantin.

14. Zəhərlənmənin nəticələrinin aradan qaldırılması.
15. Əhalinin sanitar təmizlənməsi.

III-blok

16. Mühafizənin əsas prinsipləri .
17. Fövqəladə hadisələr nəticələrin aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsipləri.
18. Qəza xilas etmə və digər təxirsəlinmə işləri.
19. Xilasetmə işləri zamanı görülməli işlər və görülməli işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.
20. Sığınacaqların konstruksiyası.
21. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası.
22. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası.

IV-blok

23. Fərdi mühafizə vasitələrinin növləri.
24. Tənəffüs üzvlərinin mühafizə vasitələri növləri
25. Dəri səthinin mühafizə vasitələri.
26. Əhalinin köçürülməsi üsulları.
27. Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti.
28. Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili.
29. Mülki müdafiə qüvvələrinin təyinatı
30. Hərbiləşdirilməmiş mülki müdafiə qüvvələrinin təşkili
31. Mülki müdafiənin xidmət növləri xidmət dəstələrinin fəaliyyəti.

V-Blok

32. İlk tibbi yardımın növləri.
33. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım.
34. Yara və yanıqlar zamanı ilk tibbi yardım.
35. Sınıq ,çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım.
36. Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım.
37. Boğulma zamanı ilk tibbi yardım.
38. Fərdi tibbi mühafizə vasitələri
39. İlk tibbi dəst (aptekaçə).

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 07.02.2025-ci il tarixli iclasında (protokol № 06) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi: dos. S.Q. Ismayilov
Kafedra müdiri: dos. R.F. Əliyev